

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 61/2013-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. januára 2013 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., Pribinova 25, B., zastúpenej advokátom doc. JUDr. B. F., PhD., B., vedených pod sp. zn. Rvp 13279/2012 až sp. zn. Rvp 13288/2012 vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj namietaného porušenia zákazu diskriminácie upraveného v čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uzneseniami Okresného súdu Prievidza sp. zn. 9 Er 1808/2006 z 29. marca 2012, sp. zn. 9 Er 1809/2006 z 5. apríla 2012, sp. zn. 9 Er 2072/2006 z 29. marca 2012, sp. zn. 16 Er 2732/2008 z 30. marca 2012, sp. zn. 15 Er 472/2007 z 19. mája 2011, sp. zn. 9 Er 278/2007 z 22. októbra 2012, sp. zn. 9 Er 928/2009 zo 16. novembra 2011, sp. zn. 9 Er 1811/2006 z 2. apríla 2012, sp. zn. 9 Er 943/2008 z 20. októbra 2011 a sp. zn. 9 Er 44/2007 z 18. júla 2011 a vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a

uzneseniami Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4 CoE 150/2012 z 13. júla 2012, sp. zn. 17 CoE 147/2012 z 1. augusta 2012, sp. zn. 2 CoE 221/2012 z 2. augusta 2012, sp. zn. 19 CoE 137/2012 z 24. júla 2012, sp. zn. 4 CoE 501/2011 z 13. júla 2012, sp. zn. 4 CoE 507/2011 z 13. júla 2012, sp. zn. 8 CoE 35/2012 zo 16. júla 2012, sp. zn. 17 CoE 149/2012 z 1. augusta 2012, sp. zn. 19 CoE 32/2012 z 26. júla 2012 a sp. zn. 4 CoE 44/2007 z 13. júla 2012 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 13279/2012 až sp. zn. Rvp 13288/2012 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 13279/2012.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 25. októbra 2012 doručených desať sťažností obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), vedených pod sp. zn. Rvp 13279/2012 až sp. zn. Rvp 13288/2012 vo veci namietaného porušenia základného práva vlastniť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), ako aj namietaného porušenia zákazu diskriminácie upraveného v čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom a uzneseniami Okresného súdu Prievidza (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 9 Er

1808/2006 z 29. marca 2012, sp. zn. 9 Er 1809/2006 z 5. apríla 2012, sp. zn. 9 Er 2072/2006 z 29. marca 2012, sp. zn. 16 Er 2732/2008 z 30. marca 2012, sp. zn. 15 Er 472/2007 z 19. mája 2011, sp. zn. 9 Er 278/2007 z 22. októbra 2012, sp. zn. 9 Er 928/2009 zo 16. novembra 2011, sp. zn. 9 Er 1811/2006 z 2. apríla 2012, sp. zn. 9 Er 943/2008 z 20. októbra 2011 a sp. zn. 9 Er 44/2007 z 18. júla 2011 a vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 dodatkového protokolu postupom a uzneseniami Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 CoE 150/2012 z 13. júla 2012, sp. zn. 17 CoE 147/2012 z 1. augusta 2012, sp. zn. 2 CoE 221/2012 z 2. augusta 2012, sp. zn. 19 CoE 137/2012 z 24. júla 2012, sp. zn. 4 CoE 501/2011 z 13. júla 2012, sp. zn. 4 CoE 507/2011 z 13. júla 2012, sp. zn. 8 CoE 35/2012 zo 16. júla 2012, sp. zn. 17 CoE 149/2012 z 1. augusta 2012, sp. zn. 19 CoE 32/2012 z 26. júla 2012 a sp. zn. 4 CoE 44/2007 z 13. júla 2012.

Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá poskytovaním úverov z vlastných zdrojov. Na základe zmlúv o úvere sťažovateľka poskytla dlžníkom úvery, pričom poskytnuté peňažné prostriedky boli títo dlžníci povinní vrátiť podľa podmienok dohodnutých v úverových zmluvách. Súčasťou úverových zmlúv bola aj dojednaná rozhodcovská doložka, ktorou bola v prípade sporu medzi zmluvnými stranami z tej-ktorej úverovej zmluvy založená právomoc Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného S., a. s., B.

Z dôvodu, že dlžníci svoje záväzky vyplývajúce im z predmetných úverových zmlúv dobrovoľne neplnili, tieto sa voči sťažovateľke stali splatnými a v nadväznosti na uvedené boli sťažovateľkou začaté rozhodcovské konania pred zmluvnými stranami zvoleným rozhodcovským súdom, ktorého rozhodcovské rozsudky sa tak stali exekučnými titulmi.

Následne, na podklade uvedených exekučných titulov (rozhodcovských rozsudkov) sťažovateľka iniciovala začatie exekučných konaní, na základe čoho okresný súd poveril sťažovateľkou zvoleného súdneho exekútora vykonaním exekúcií, avšak po vydaní poverení

pre súdneho exekútora okresný súd napádanými uzneseniami tieto exekučné konania vyhlásil za neprípustné a zastavil ich.

V dôsledku odvolania sa sťažovateľky proti rozhodnutiam okresného súdu krajský súd tieto napadnutými uzneseniami ako vecne správne potvrdil.

V sťažnostiach podaných ústavnému súdu sťažovateľka v obsiahnej argumentácii namieta, že postupom a uzneseniami okresného súdu a krajského súdu boli porušené ňou označené základné práva zaručené ústavou a práva zaručené dohovorom a dodatkovým protokolom, pričom k ich porušeniu malo dôjsť predovšetkým tým, že zastavením už riadne začatých a prebiehajúcich exekučných konaní, na vykonanie ktorých už raz okresný súd udelil súdnemu exekútorovi poverenie, došlo k prekročeniu právomoci okresného súdu ako súdu exekučného, v kompetencii ktorého podľa sťažovateľky nie je vecné preskúmavanie exekučného titulu. Podľa sťažovateľky okresný súd rozhodol nad rámec svojej právomoci, keď bez návrhu rozhodol o neprípustnosti exekúcií a o ich zastavení, čím mal sťažovateľke odňať možnosť konať pred súdom, pretože sa nemala možnosť k veci vyjadriť aj napriek tomu, že tieto rozhodnutia v konečnom dôsledku zásadným spôsobom ovplyvnili jej právne postavenie, pretože podľa sťažovateľky má síce k dispozícii exekučný titul, a to rozhodcovský rozsudok, avšak tieto sú nevykonateľné. Uvedené pochybenie okresného súdu podľa sťažovateľky nenapravil ani krajský súd. Okrem tohto sťažovateľka tiež namieta, že podľa zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov mal dlžník k dispozícii na zrušenie rozhodcovského rozsudku aj iný prostriedok nápravy, a to žalobu podľa § 40 tohto zákona, túto kompetenciu si však podľa sťažovateľky nezákonne prisvojil exekučný súd, a to podľa sťažovateľky bez náležitého zdôvodnenia.

Sťažovateľka ďalej v sťažnostiach podaných ústavnému súdu namieta, že tak okresný súd, ako ani krajský súd nenariadili v daných veciach pojednávanie aj napriek tomu, že im to ukladalo ustanovenie § 57 ods. 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom od 9. augusta 2012, ako aj to, že obidva súdy vec nesprávne právne posúdili z hľadiska vnútroštátnej právnej úpravy v interakcii

s výkladovými pravidlami uvedenými v smernici Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, pretože sa podľa sťažovateľky žiadnym spôsobom nevysporiadali s tým, prečo dojednanie rozhodcovskej doložky v úverových zmluvách považovali za neprijateľnú podmienku. V tomto smere mal podľa názoru sťažovateľky krajský súd konanie prerušiť a predložiť Súdnemu dvoru Európskej únie prejudiciálnu otázku, či *„Je v súlade s čl. 17 a čl. 47 Charty základných práv EÚ také rozhodnutie vnútroštátneho súdu, ktoré aplikujúc vnútroštátne procesné a aj hmotnoprávne ustanovenia s odkazom na smernicu 93/13/EHS zabráni vymožitelnosti reálnej pohľadávky veriteľa voči spotrebiteľovi?“*.

Napokon sťažovateľka tiež namieta, že tak okresný súd, ako ani krajský súd sa v napádaných uzneseniach náležite nevysporiadali s jej obrannou argumentáciou, podľa ktorej zmluvu o úvere nemožno považovať za zmluvu o spotrebnom úvere podľa zákona o spotrebných úveroch, a tiež vyjadrila nesúhlas k ich záverom o neprimeranosti úrokov z omeškania v dotknutých úverových zmluvách.

Vzhľadom na uvedené sa sťažovateľka domáha, aby vo všetkých prípadoch ústavný súd nálezom konštatoval, že napádanými uzneseniami okresného súdu a krajského súdu došlo k porušeniu ňou označených základných práv a práv zaručených v ústave, dohovore a dodatkovom protokole, aby tieto uznesenia zrušil a vec vrátil okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie, aby jej priznal v každom jednotlivom prípade finančné zadosťučinenie v sume 1 000 €, a napokon, aby jej priznal úhradu trov konania.

Okrem toho sa sťažovateľka domáha, aby vo všetkých prípadoch ústavný súd vydal dočasné opatrenia, ktorými by odložil vykonateľnosť napádaných uznesení krajského súdu.

II.

Podľa § 31a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevylučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“).

Podľa § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Aj keď zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, tak odvolávajúc sa na ustanovenie § 31a zákona o ústavnom súde možno aj v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane citované ustanovenie § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 13279/2012 až sp. zn. Rvp 13288/2012 a z ich obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť, a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a okresného súdu a krajského súdu, proti ktorým tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd aplikujúc citované právne normy tak, že predmetné sťažnosti spojil do jedného spoločného konania, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'účinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažností je namietané porušenie základných práv sťažovateľky zaručených v čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva zaručeného v čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj namietané porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupmi okresného súdu a krajského súdu a ich napadnutými uzneseniami.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka napriek tomu, že na úvodnej strane sťažností uvádza ako prílohy „dokumenty podľa textu“, ústavnému súdu (okrem splnomocnenia) v prílohe nedoručila žiadne písomné podklady.

Ústavný súd opätovne pripomína, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podania sťažovateľky nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 206/2010 a iné).

Ústavný súd si je vedomý skutočnosti, že formalistický prístup okrem iného aj pri posudzovaní toho, či návrh spĺňa zákonom predpísané náležitosti, nie je vhodný pri orgáne, ktorého úlohou je chrániť ústavnosť. Ústavný súd je však zároveň toho názoru, že v okolnostiach danej veci nemožno vôbec o prípadnom formalizme pri odmietnutí sťažností hovoriť. Ústavný súd už totiž v minulosti mnohokrát vyzýval sťažovateľku v typovo (skutkovo a právne) obdobných, prípadne totožných sťažnostiach na doplnenie sťažností z dôvodu, že nespĺňali ani zákonom predpísané náležitosti. *In concreto* išlo aj o nepredloženie kópií právoplatných rozhodnutí súdov, ktorých postup a rozhodnutia sťažovateľka namietala a namieta (pozri napr. I. ÚS 283/2012, I. ÚS 284/2012, III. ÚS 263/2012, III. ÚS 275/2012, III. ÚS 282/2012, III. ÚS 328/2012, III. ÚS 329/2012, I. ÚS 500/2012, IV. ÚS 526/2012 a iné). Sťažovateľka si preto musí byť vedomá toho, že ani sťažnosti vedené pod sp. zn. Rvp 13279/2012 až sp. zn. Rvp 13288/2012 nespĺňajú zákonom predpísané náležitosti. Sťažovateľka mala možnosť kópie napadnutých rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu ústavnému súdu doručiť, čo však neurobila.

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný

vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

Vzhľadom na to, že sťažnosti nespĺňajú zákonom predpísané náležitosti, v kontexte toho, že sťažovateľka je zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, a s ohľadom na to, že ústavný súd už v typovo podobných veciach sťažovateľky vo svojich rozhodnutiach poukázal aj na už identifikované nedostatky jej sťažností, ústavný súd tieto sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí.

Keďže sťažnosti boli odmietnuté ako celok, ústavný súd už o ďalších návrhoch sťažovateľky v nich uplatnených nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. januára 2013